رویکرد

ریاض به دنبال تغییر مسیر ترامپ درباره برجام

«جارد کوشنر» داماد و مشاور رئیس‌جمهور امریکا از مدیر شرکت تسلیحاتی «لاکهید مارتین» خواسته که بهای سامانه موشکی «تاد» به ریاض را کاهش دهد. وزیر خارجه عربستان در آستانه سفر ترامپ به ریاض ادعا کرد رفتار ایران پس از توافق برسر برنامه هسته‌ای این کشور (برجام)، خصمانه‌تر شده است.

در حالی که دونالد ترامپ امروز به عربستان سفر می‌کند بحث‌ها درباره ابعاد مختلف این سفر بیشتر شده است. رئیس‌جمهور سودان از پادشاه عربستان سعودی به دلیل عدم حضور در نشست سران کشورهای اسلامی با امریکا که در ریاض با مشارکت دونالد ترامپ برگزار می‌شود، عذرخواهی کرد. همچنین روزنامه «البناء» لبنان با اشاره به اینکه رئیس‌جمهور لبنان در نشست ریاض شرکت نخواهد کرد، نوشت که ترامپ به دلیل مواضع میشل عون در حمایت از حزب‌الله، ایران و سوریه با حضور او در نشست ریاض مخالفت کرده است.

عادل الجبیر وزیر خارجه عربستان سعودی پنج‌شنبه در یک کنفرانس خبری گفت که «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور امریکا قصد دارد از پایبندی ایران به توافق هسته‌ای با گروه ۱+۵ اطمینان حاصل کند. او همچنین گفت که امریکا و عربستان در خصوص ضرورت نابودی داعش و القاعده و همچنین مقابله با سیاست‌های مداخله‌جویانه ایران در منطقه اتفاق نظر دارند. او گفت: «ما شاهد آن بوده‌ایم که پس از توافق هسته‌ای، سوابق اقدامات خصمانه ایران افزایش یافته است نه کاهش.» ترامپ قرار است در این سفر یک توافق تسلیحاتی بزرگ با سعودی را پایه‌گذاری کند؛ توافقی که گفته شده هدف آنها ایجاد موازنه در مقابل نفوذ رو به گسترش ایران در منطقه است. همین توافق باعث شکل‌گیری لابی‌های دلالی در واشنگتن و ریاض شده است.

روزنامه نیویوک تایمز دیروز گزارش کرد: «بعد از ظهر اول می، جارد کوشنر داماد رئیس‌جمهور امریکا در یک اتاق در کاخ سفید، از یک هیئت عالی رتبه سعودی استقبال کرد و به آنها گفت «بیایید امروز این کار را تمام کنیم.» نیویورک تایمز ادامه داد: «منظور آقای کوشنر قراردادی به ارزش بیش از ۱۰۰ میلیارد دلاری بود که دولت (ترامپ) امید داشت در جریان سفر آقای ترامپ به پادشاهی عربستان سعودی بسته شود. دو طرف درباره یک لیست خرید شامل هواپیماها، کشتی‌ها و بمب‌های هوشمند با هم صحبت کردند. پس از آن بود که یک مقام امریکایی موضوع خرید سامانه راداری پیچیده با قابلیت ساقط کردن موشک‌های بالستیک را مطرح کرد.» «جارد کوشنر» در جریان نشست هیئتی از عربستان سعودی با مسئولان «لاکهید مارتین»، در تماسی تلفنی از مدیر این شرکت خواسته بهای سامانه موشکی «تاد» را کم کند تا ریاض این سامانه را بخرد.

چالش

جنگنده‌های چین هواپیمای امریکا را رهگیری کردند

ارتش امریکا گفته است دو جت سوخوی اس یو-۳۰، چین در عملیات رهگیری «غیرحرفه‌ای» یک هواپیمای امریکایی شرکت داشته‌اند.

شبکه خبری سی‌ان‌ان روز جمعه به نقل از یکی از مقامات امریکا گفته است که یکی از جت‌های چینی به نزدیکی ۴۵ متری هواپیمای دبلیو سی۱۳۵- آمده و بر فراز این هواپیما پرواز کرده است. امریکا گفته که این هواپیما در مأموریت ردیابی مواد رادیواکتیو در حریم هوایی بین‌المللی بر فراز دریای شرقی چین بود. تنش به دلیل فعالیت امریکا درنزدیکی آب‌های بین‌المللی در خارج از سواحل چین افزایش یافته است. لوری هاجز، سخنگوی نیروی هوایی امریکا گفته است: «این رهگیری روز چهارشنبه ۱۷ مه اتفاق افتاد و دلیل آن مانورهای خلبان چینی و همچنین سرعت و نزدیکی هر دو هواپیما، اقدامی غیرحرفه‌ای بود.» به گفته هاجز، این مسئله از طریق کانال‌های دیپلماتیک و نظامی مناسب با چین در میان گذاشته شده و تحقیقات نظامی در جریان است. چین در مورد این حادثه اظهار نظری نکرده، اما امریکا را به انجام پروازهای تجسسی برفراز آب‌های چین متهم کرده است. چین همچنین مکرراً از امریکا خواسته است به گشت‌زنی در این منطقه پایان دهد. چین تقریباً بر تمامی مناطق مورد مناقشه در دریاهای شرقی و جنوبی چین ادعای حاکمیت دارد اما چندین کشور دیگر هم مدعی حاکمیت بر این منطقه هستند. هواپیماهای تجسسی امریکا پیشتر هم به دنبال یافتن شواهدی احتمالی از آزمایش‌های هسته‌ای کره شمالی در این منطقه گشت‌زنی کرده‌اند. همزمان منابع دفاعی امریکا دیروز اعلام کردند، دومین ناو هواپیمابر این کشور با نام «یو اس اس رونالد ریگان» پس از آزمایش اخیر موشکی کره‌شمالی در حال استقرار در سواحل کره جنوبی است. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، این ناو هواپیمابر در نهایت باید جایگزین ناو هواپیمابر یو اس اس کارل وینستون شود که ماه گذشته میلادی برای نشان دادن قوای نظامی امریکا در شبه جزیره کره مستقر شد. این دو ناو هواپیمابر قرار است در رزمایش‌های نظامی مشترک شرکت داده شوند. ناو هواپیمابر رونالد ریگان روز سه‌شنبه آب‌های ژاپن را ترک و به سمت آب‌های کره به حرکت درآمد.

ترامپ: تعیین بازرس ویژه تحقیق به ضرر امریکاست

دونالد ترامپ تعیین بازرس ویژه برای تحقیق در پرونده ارتباط تیم انتخاباتی او با روسیه را مضحک و به ضرر امریکا خواند. با این حال او تأکید کرد که به تصمیم وزارت دادگستری برای رسیدگی به این پرونده احترام می‌گذارد.

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا انتقادهای خود از تعیین بازرس ویژه برای بررسی اتهام ارتباط تیم انتخاباتی او با مقام‌های روسیه را تشدید کرده است. به گزارش شبکه سی‌ان‌ان، ترامپ شامگاه پنج‌شنبه اعلام کرد: «من فکر می‌کنم این کار [تعیین بازرس ویژه] به‌طور وحشتناکی به کشور ما ضرر می‌زند زیرا این کار نشان می‌دهد که کشور ما دوپاره شده و در اغتشاش و تفرقه فرورفته است.» پیش از این اظهارات، ترامپ در یک کنفرانس خبری مشترک با خوان مانوئل سانتوس، رئیس‌جمهوری کلمبیا در کاخ سفید گفت هیچ تبانی مخفیانه‌ای بین او و دولت روسیه وجود نداشته است. روز چهارشنبه وزارت دادگستری امریکا «رابرت مالر»، رئیس پیشین اف‌بی‌آی را به عنوان بازرس ویژه مأمور رسیدگی به ارتباط و همکاری تیم انتخاباتی ترامپ با متهم روسیه کرد. بازرس ویژه همچنین مأموریت دارد که در باره اعمال نفوذ احتمالی روسیه در انتخابات ریاست جمهوری ۲۰۱۶ امریکا تحقیق کند. این اقدام با استقبال دیگر احزاب سیاسی امریکا نیز روبه‌رو شده است. ترامپ این اتهام را رد کرد که از جیمز کومی، رئیس اف بی آی، خواسته تحقیقات علیه مایکل فلین، مشاور سابق امنیت ملی کاخ سفید را متوقف کند. جیمز کومی و فلین، هر دو در ارتباط با پرونده اتهام ارتباط تیم ترامپ با روسیه برکنار شده‌اند. منتقدان دولت ترامپ احتمال می‌دهند ترامپ جیمز کومی را به این دلیل برکنار کرده که او در حال تحقیق درباره ارتباط احتمالی میان تیم ترامپ و مقام‌های روسیه بوده است. رابرت مالر، بازرس ویژه تحقیق درباره پرونده ارتباط ترامپ با روسیه، موظف شده درباره اتهام توصیه ترامپ به جیمز کومی برای متوقف‌ساختن پرونده مایکل فلین نیز تحقیق کند. ترامپ این تحقیق را نوعی «جست‌وجو و مجازات جادوگر» و خود را قربانی آن توصیف کرده است. از سوی دیگر، در پی بالا گرفتن جنجال‌ها بر سر افشای اطلاعات محرمانه به روسیه، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه از آمادگی کشورش برای انتشار متن گفت‌وگوی سرگئی لاوروف، وزیرخارجه این کشور با ترامپ خبر داد.

تلاش برای کنترل مثلث مرزی عراق، سوریه و اردن تشدید شد

حمله همزمان داعش و امریکا به نیروهای سوری

گزارش یک
روح‌الله صالحی

در شرایطی که نیروهای مقاومت سوریه و عراق در پی کنترل مثلث مرزی عراق- سوریه -اردن هستند، جبهه غرب نیز وارد عمل شده تا خطوط ارتباطی نیروهای مقاومت را قطع کند. ائتلاف متجاوز امریکا روز پنج‌شنبه رسماً اعتراف کرد جنگنده‌هایش مواضع نیروهای همپیمانان ارتش سوریه در اطراف پایگاه «التنف» در جنوب سوریه را مورد حمله قرار داده‌اند. کنترل این منطقه استراتژیک مرزی که امنیت دمشق-بغداد را تأمین می‌کند، به رقابتی بین دو طرف تبدیل شده است. همزمان تروریست‌های داعش با حمله به دو روستا در استان حماه ۵۰ نفر را کشتند.

تحولات پرشتاب چند روز گذشته در مناطق مرزی سوریه و عراق با حمله مستقیم جنگنده‌های امریکایی علیه نیروهای مقاومت وارد مرحله حساسی شده است. درحالی که ارتش سوریه و همپیمانانش برای اجرای عملیات گسترده با هدف بستن مرز سوریه و عراق در برابر نفوذ تروریست‌های داعشی از عراق آماده می‌شوند، امریکا و متحدانش نیز دست به کار شده‌اند تا از این عملیات که می‌تواند معادلات میدانی سوریه را به نفع محور مقاومت تغییر دهد، جلوگیری کنند.

جنگنده‌های ائتلاف تحت رهبری امریکا که در ۲/۵ سال گذشته بارها مواضع ارتش سوریه و عراق را بمباران کرده‌اند این بار نیز در عملیاتی برنامه‌ریزی شده برای کمک به تکفیری‌ها، کاروان ارتش سوریه و همپیمانانش را در نزدیکی مرزهای عراق مورد هدف قرار دادند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، یک مقام نظامی امریکا که خواست نامش فاش نشود اعلام کرد یک فروند جنگنده امریکایی روز پنج‌شنبه به کاروان نیروهای دولتی سوریه شامل ۲۷ فروند تانک در منطقه البادیه در حومه شرقی حمص حمله کرده است. نیروهای ارتش سوریه در حال پیشروی به سمت تروریست‌های مورد حمایت امریکا و کشورهای غربی در پایگاه «التنف» نزدیک مرز اردن بودند که هدف حمله جنگنده امریکایی قرار گرفتند.

این مسئول امریکایی مدعی شد: «این کاروان به هشدارهایی که به خاطر نزدیک شدن به نیروهای ائتلاف در منطقه التنف به آنها داده شده بود، توجه نکردند، به همین دلیل هدف حمله قرار گرفتند.»

تروریست‌ها در پایگاه التنف توسط نیروهای انگلیسی و امریکایی آموزش دیده‌اند. منابع سوری اعلام کردند که این کاروان نظامی وابسته به ارتش سوریه در منطقه الزرقه در جاده دمشق-بغداد در حال حرکت بود. بنا بر اعلام منابع سوری، این حمله هوایی در حمایت از تروریست‌ها و برای ممانعت از حرکت ارتش سوریه به سمت پایگاه التنف انجام گرفت.

در این عملیات بیش از ۵۰ تن کشته شدند. به گزارش راشاتودی، ائتلاف تحت امر امریکا هویت نظامیانی را که هدف قرار گرفتند، مشخص نکرده است اما منابعی از مخالفان سوری اعلام کرده‌اند در این کاروان یگان‌هایی از ارتش سوریه و نیروهای همپیمان آن حضور داشتند.

در هفته‌های اخیر گزارش‌های زیادی از تحرکات نیروهای امریکایی، انگلیسی و اردن برای گسترش نفوذ خود از جنوب شرقی سوریه به سمت شمال شرقی سوریه منتشر شده است. تروریست‌ها در سوریه همواره با حمایت‌های مالی و نظامی امریکا و هپیمانان غربی و عربی این کشور از جمله عربستان و ترکیه مرتکب جنایات بی‌شماری در این کشور شده‌اند.

شبکه سی‌ان‌ان نیز روز جمعه در گزارشی مدعی شد واشنگتن با بمباران یک کاروان نظامی وابسته به ایران و سوریه در نزدیکی‌های شهر التنف در حقیقت پیامی برای تهران و زنجیره رزمندگان شیعه در سرتاسر خاورمیانه ارسال کرده است.

امریکایی‌ها در ظاهر می‌گویند هدف از این عملیات مبارزه با گروه تروریستی داعش است اما این حمله درحالی انجام شده که ارتش سوریه داعش را از این منطقه بیرون رانده است و تنها تروریست‌های ارتش آزاد تحت رهبری امریکا در این منطقه حضور دارند.

نیروهای بسیج مردمی عراق و ارتش سوریه تلاش می‌کنند مرزهای دو کشور در مثلث مرز با اردن را به کنترل خود درآورند اما هدف از افزایش فعالیت‌های امریکا در مناطق مرزی سوریه و عراق ایجاد منطقه حائل بین دو کشور است تا مانع از دسترسی بغداد به دمشق یا برعکس شوند زیرا با کنترل این منطقه به دست محور مقاومت امنیت بغداد- دمشق بیش از پیش تأمین خواهد شد و تحولات میدانی به نفع مقاومت رقم خواهد خورد و این برخلاف خواسته جبهه عربی- غربی است.

جنگنده‌های امریکایی بارها مواضع غیرنظامیان و ارتش عراق و سوریه را مورد هدف قرار داده‌اند و هفته گذشته نیز ارتش امریکا در بیانیه‌ای با اعتراف به این موضوع اعلام کرد که حملات ائتلاف ضدداعش تاکنون جان ۳۵۲ غیرنظامی را در سوریه گرفته است، درحالی که سازمان‌های بین‌المللی شمار جان‌باختگان را بسیار بیشتر از این تعداد می‌دانند.

■ واکنش روسیه

روسیه که نسبت به هرگونه ماجراجویی امریکا در داخل سوریه هشدار داده است، حمله اخیر امریکا به کاروان ارتش سوریه را محکوم کرد. به گزارش خبرگزاری رویترز، گنادی گاتیلوف، معاون وزیر خارجه روسیه گفت که این حمله غیرقابل قبول است و حاکمیت سوریه را نقض کرده است. این مقام ارشد روس تأکید کرده که چنین اقدامی از امریکا، به تلاش‌ها برای حصول به راه‌حل سیاسی در سوریه کمکی نخواهد کرد.

به گزارش اسپوتنیک، فرانتس کلینتسویچ، معاون اول رئیس کمیسیون امور دفاعی و امنیتی در مجلس فدرال روسیه نیز گفت: «وضعیت در سوریه به دلیل اقدامات ائتلاف ضد داعش به رهبری امریکا در آنجا به شکل کامل از کنترل خارج شده است.» همچنین یک مقام نظامی ارتش سوریه به حمله جنگنده‌های ائتلاف امریکایی واکنش نشان داد و تأکید کرد که این حمله پروژه صهیونیستی-امریکایی را در منطقه نشان داد.

■ حمله هماهنگ داعش

همزمان با حمله ائتلاف امریکا به ارتش سوریه، تکفیری‌های داعش نیز به دو روستا در استان حما در مرکز سوریه حمله کرده و ۵۰ نفر را کشتند. گروه موسوم به «دیده‌بان حقوق بشر سوریه» روز جمعه گزارش داده است دست کم ۱۵ غیرنظامی و ۲۷ مبارز حامی دولت روز پنج‌شنبه در حملات تروریست‌های داعش در روستاهای عقارب الصافی و المبعوجه کشته شدند.

بر اساس این گزارش، بیشتر غیرنظامیان سربریده و مثله شده‌اند. ۱۰ جسد دیگر شناسایی نشده‌اند و معلوم نیست از ساکنان محلی هستند یا مبارزان حامی دولت.

همچنین ۱۵ تروریست داعش نیز در حمله به دو روستا کشته شده‌اند. خبرگزاری رسمی سوریه «سانا» گزارش داده است نیروهای ارتش سوریه و مبارزان حامی آنها موفق شده‌اند حمله به روستای عقارب الصافی را دفع کرده و ستیزه‌جویان تکفیری داعش را بیرون برانند.

هر زمان جنگنده‌های امریکایی به ارتش سوریه حمله کرده‌اند، تروریست‌های داعش نیز حملاتی را در برخی مناطق این کشور انجام داده‌اند و این بار نیز این هماهنگی عملیاتی وجود داشت. این درحالی است که ائتلاف نمایشی ضدداعش امریکا تاکنون در مقابل داعش موفقیتی کسب نکرده و نتوانسته مانع پیشروی تکفیری‌ها شود.

گزارش ۲

تعلیق تحریم‌های هسته‌ای همزمان با وضع تحریم‌های جدید

ترامپ «متن» برجام را تمدید و روح برجام را نقض کرد

دونالد ترامپ در چهارمین ماه ورود به کاخ سفید، تعلیق تحریم‌های ایران را تمدید کرد و به این ترتیب نشان داد عجالتاً به برجام پایبند است؛ همان توافقی که او آن را «بدترین توافق» و «احمقانه» خوانده است. ترامپ همزمان با تمدید تعلیق تحریم‌ها، تحریم‌های جدیدی را علیه برنامه موشکی ایران وضع کرد. تهران این تحریم‌ها را محکوم کرده و در گامی تلافی جویانه، شماری از شرکت‌های امریکایی را تحریم کرده است.

به گزارش «جوان»، ۱۲۰ روز بعد از ورود ترامپ به کاخ سفید، او گام در همان مسیری گذاشت که باراک اوباما رئیس‌جمهور قبلی امریکا گذاشته بود، البته به شیوه‌ای متفاوت. باراک اوباما در آخرین روزهای حضور در کاخ سفید، بر اساس برجام حکمی را امضا کرد که تحریم‌های هسته‌ای امریکا علیه ایران را ۱۲۰ روز تعلیق می‌کرد. این تعلیق تا روز جمعه معتبر بود و دونالد ترامپ قبل از شروع اولین سفر خارجی خود که ۹ روز طول خواهد کشید، با امضای یک حکم جدید، مجدداً تحریم‌های هسته‌ای ایران را طبق برجام تعلیق کرد. وزارت امور خارجه امریکا اعلام کرد مستثنی‌سازی ایران از برخی تحریم‌ها را به عنوان بخشی از توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ ادامه می‌دهد. وزارت امور خارجه امریکا همچنین اعلام کرد مستثنی‌سازی (Waiver) تحریم‌ها علیه ایران را به کنگره امریکا نیز اطلاع داده است. تعلیق تحریم‌های ایران از دو جهت حائز اهمیت است.

اول اینکه ترامپ تحریم‌ها را در آستانه سفر خود به عربستان سعودی تعلیق کرده؛ جایی که او قرار است درباره مهار ایران با شرکای عرب خود گفت‌وگو کند. تعلیق تحریم‌های ایران همچنین با برگزاری انتخابات در ایران همزمان شده است. با این حال، دولت جدید امریکا برای نشان دادن «روش سختگیرانه» خود در اجرای برجام، همزمان با تعلیق ۱۲۰ روزه تحریم‌های هسته‌ای، تحریم‌های جدیدی علیه ایران اعلام کرد.

وزارت خزانه‌داری امریکا روز پنج‌شنبه در بیانیه‌ای با اعلام تحریم‌های جدید ایران، اعلام کرد: «وزارت خزانه‌داری تحریم‌های جدیدی علیه مقام‌های دفاعی ایران، یک شرکت ایرانی و یک شبکه مستقر در چین که به یک شرکت دفاعی ایران قطعات موشکی می‌دهد، اعمال می‌کند.»

بر اساس گزارش ان‌بی‌سی نیوز، در بیانیه خزانه داری امریکا آمده است: «این اقدام انعکاس‌دهنده نگرانی از توسعه برنامه موشکی بالستیک ایران است که با قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل در تناقض است.» وزارت خزانه‌داری امریکا تأکید کرده که مستثنی‌سازی ایران از تحریم‌های هسته‌ای که مطابق برجام انجام شده، «مانع اقدامات امریکا برای ادامه مهار فعالیت‌های بی‌ثبات‌ساز ایران در منطقه نیست. با وجود همه اینها، ایالات متحده هرگز اجازه نخواهد داد رژیم حاکم بر ایران سلاح هسته‌ای به دست آورد.»

■ امریکا در حال تدوین سیاست جامع علیه ایران

امریکا در حالی تحریم‌های هسته‌ای ایران را تعلیق کرده که یک تیم به به ریاست شورای امنیت ملل امریکا به دستور ترامپ در حال بررسی مطابقت برجام با منافع امنیت ملی امریکا هستند. استوارت جونز دیپلمات ارشد امریکا در امور خاورمیانه گفته که امریکا در حال ایجاد یک «سیاست جامع درباره ایران» است که شامل حمایت ایران از بشار اسد و گروه‌های شبه‌نظامی در سوریه و لبنان است. به نظر می‌رسد تحریم‌های جدید خزانه‌داری امریکا همزمان با تمدید تعلیق تحریم‌ها، اقدامی موردی قبل از تدوین استراتژی فراگیرتر امریکا در مورد ایران است. وزارت خارجه جمهوری اسلامی تحریم‌های جدید امریکا را محکوم کرده و در اقدامی تلافی‌جویانه، ۹ فرد و شرکت امریکایی را به فهرست افراد حقیقی و حقوقی تحت تحریم خود اضافه کرد. در بیانیه وزارت خارجه ایران آمده است: «وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به عنوان عمل متقابل، در اجرای مصوبه شورای عالی امنیت ملی و در پاسخ به اقدام غیرقانونی دولت امریکا، پیرو بیانیه مورخ ۱۵ بهمن ماه ۱۳۹۵، ۹ فرد و شرکت امریکایی را که سابقه اثبات شده‌ای در نقض فاحش حقوق بشر و حقوق بشردوستانه بین‌المللی از طریق مشارکت و معاونت مستقیم یا غیرمستقیم در ارتکاب جنایات ضدبشری رژیم صهیونیستی در فلسطین اشغالی یا اقدامات تروریستی این رژیم، مشارکت و معاونت در حمایت از تروریسم تکفیری و سرکوب مردم منطقه یا مشارکت موثر در اقدام علیه امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران داشته‌اند، به «فهرست افراد حقیقی و حقوقی تحت تحریم جمهوری اسلامی ایران» افزوده است.» سخنگوی وزارت خارجه چین نیز تحریم‌های جدید امریکا را کورکورانه خواند و اعلام کرد با کاربرد کورکورانه تحریم‌های یکجانبه مخالف است.

هوآ چونیینگ سخنگوی وزارت امور خارجه چین گفت، کشورش تابع قوانین و مقررات داخلی است و از مسئولیت‌های خود در قبال جامعه بین‌الملل نیز تبعیت می‌کند. وی در نشست خبری روزانه خود گفت: «چین با کاربرد کورکورانه تحریم‌های یکجانبه مخالف است، به ویژه زمانی که این تحریم‌ها منافع اشخاص ثالث را تخریب می‌کند. به نظر من تحریم‌ها برای تقویت اعتماد دوجانبه مفید نیست و کمکی به تلاش‌های بین‌المللی به این موضوع نمی‌کند.» این مقام چینی افزود: «چین به امریکا شکایت کرده و امیدوار است واشنگتن موضوعات مربوط به منع تکثیر را از طریق گفت‌وگو و مبتنی بر اصل احترام دوجانبه حل و فصل کند.»

نگاه

احمد کاظم‌زاده

حاضران نشست ریاض در دام سلمان

عربستان از چند هفته پیش (و به طور مشخص در پی دیدار محمد بن سلمان وزیر دفاع و نایب ولیعهد) در تدارک سفر دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا بر آمده و آن را با هیاهو دنبال کرده است. این سفر را شاید بتوان پرهزینه‌ترین سفر در تاریخ امریکا و عربستان و حتی در جهان ارزیابی کرد زیرا علاوه بر ریخت و پاش‌های معمولی که در خاندان سعودی صورت می‌گیرد، همه افرادی که حاضر شده‌اند در نشست‌های ریاض حضور یابند، امتیازات کلانی چه در سطح فردی و چه در سطح دولتی دریافت کرده‌اند که ارزش تنها یکی از این امتیازات که به شرکت‌های تسلیحاتی نزدیک به محافل صهیونیستی داده شده به بیش از ۱۱۰ میلیارد دلار می‌رسد. بر این اساس می‌توان گفت، همه کسانی که در ریاض حضور یافته‌اند نه به علاقه خود بلکه با پول و دلار تطمیع شده‌اند، بنابراین این حضور نه با اصول و قوانین بین‌المللی مطابقت دارد و نه با ارزش‌های فردی و ملی شرکت‌کنندگان. به دلیل بین‌المللی عربستان و شخص محمد بن سلمان به لحاظ نقش و عملکرد خود در جنگ یمن اکنون در موقعیت جنایتکار جنگی قرار دارند که علاوه بر کشتار و مصدومیت هزاران یمنی اکنون نزدیک به ۲۰ میلیون نفر از مردم این کشور با قحطی روبه‌رو شده‌اند که با بیماری‌های واگیردار همچون وبا نیز دست به گریبان هستند. در چنین وضعیتی کشورها و مجامع جهانی و منطقه‌ای اعم از غربی، اسلامی و عربی قاعدتاً باید عربستان را برای پایان دادن به تجاوزات خود به یمن و جبران صدمات وارده تحت فشار قرار می‌دادند نه اینکه با شرکت در نشست‌های ریاض مجوز ادامه این تجاوزات را به عربستان و شخص محمد بن سلمان دهند، حتی اگر شرکت‌کنندگان در نشست‌های ریاض نیز چنین قصد و نیتی نداشته باشند. بی‌تردید کسانی که این نشست‌ها را تدارک دیده‌اند در تلاشند وجهه و اعتبار شرکت‌کنندگان را قربانی مطامع و سیاست‌های خاص خود کنند که برخی ابعاد داخلی دارد و به جنگ قدرت خاندان سلمان و در رأس آن محمد بن سلمان با بقیه شاهزاده‌ها مربوط می‌شود و برخی دیگر ابعاد خارجی دارد و به سیاست‌های وی در خصوص استمرار جنگ در یمن و عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی و احیای پروژه ایران‌هراسی ارتباط پیدا می‌کند که البته این بعد در یک پکیج عمل می‌کنند، بنابراین کسانی که در نشست‌های ریاض حضور یافته‌اند خواسته یا ناخواسته در دام محمد بن سلمان افتاده‌اند که خود شخص وی نیز در دام راستگرایان صهیونیستی افتاده است که اکنون دولت ترامپ را در مشت خود گرفته‌اند. این افراد هر مابه‌ازایی هم که دریافت کرده باشند باز در مقابل صدماتی که به طور مستقیم و غیرمستقیم از ندانم‌کاری‌های محمد بن سلمان متحمل می‌شوند، چیزی نیست و نوعی ارزان فروشی محسوب می‌شود.

اخبار کوتاه

■ امریکا سفیر ترکیه را احضار کرد

درپی حمله اعضای تیم حفاظتی «رجب طیب اردوغان» رئیس‌جمهور ترکیه به معترضان کرد در واشنگتن مقابل سفارتخانه این کشور، وزارت خارجه امریکا سفیر ترکیه را برای اعتراض احضار کرد. یک منبع در وزارت خارجه امریکا به شبکه «سی‌ان‌ان» گفت «سردار قلیچ» سفیر ترکیه در واشنگتن روز چهارشنبه و پیرو «اقدام عمیقاً نگران‌کننده پرسنل امنیتی (رئیس‌جمهور ترکیه) به این وزارتخانه احضار شد. این منبع همچنین از آغاز تحقیقات گسترده برای پاسخگو کردن عاملان این حمله و همچنین ابراز نارضایتی به دولت ترکیه خبر داد. همچنین سناتور «جان مک‌کین» رئیس کمیته امور مسلح مجلس سنای امریکا گفت: «ما باید سفیر ترکیه را از کشور بیرون کنیم. باید افرادی را که عمل غیرقانونی ضرب و شتم وحشیانه مردم را انجام دادند شناسایی و مجازات کنیم.»

■ تأکید صالح بر پایبندی به ائتلاف با انصارالله

علی عبدالله صالح، رئیس‌جمهور سابق یمن گفت: پیشنهاد مالی سنگینی را دریافت کردم تا مقابل آن به ائتلافم با انصارالله پایان دهم، اما آن را نپذیرفتم. علی عبدالله صالح افزود که تمامی پیشنهادها و راهکارهای ارائه شده از سوی کشورهای عربی حوزه خلیج فارس، روسیه و امریکا باعث نخواهد شد که او از مسیری که در پیش گرفته، پا پس بکشد. وی گفت که هیچ عیبی نیست که یمن با ایران به عنوان یک کشور اسلامی بزرگ همپیمان شود. علی عبدالله صالح گفت که به عنوان رئیس یک حزب مخالف آرزو می‌کند که تهران دست خود را برای ائتلاف با وی دراز کند.

■ اردوغان: تا آرامش کامل، وضعیت فوق‌العاده باقی است

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه گفت: تا زمانی که همه امور در کشور به طور صلح‌آمیز برقرار شود و رفاه و آرامش بر فضای کشور حاکم باشد، ما نمی‌توانیم وضعیت فوق‌العاده را لغو کنیم. وی تأکید کرد: «در بخش‌هایی از شرق و جنوب شرقی کشور در مناطقی نیروهای حزب کارگران کردستان (پ. ک. ک) در حال جمع‌آوری تسلیحات هستند و کوه‌هایی در این مناطق به پناهگاه‌های آنها تبدیل شده است.» ترکیه وضعیت فوق‌العاده را بعد از کودتای ۱۵ ژوئیه در این کشور به طور موقت اعلام کرد و تاکنون چندین بار آن را تمدید کرده است.

■ ۵ سرباز افغانستان در حمله خودی کشته شدند

منابع محلی در ولایت ننگرهار در شرق افغانستان گفته‌اند که یک سرباز پلیس محلی، پنج همکار خود را کشته و بعد فرار کرده‌است. عطاءالله خوگیانی، سخنگوی والی ننگرهار گفت که این سرباز پلیس در ابتدا همکارانش را مسموم کرد و بعد آنان را به قتل رساند. او گفت که حادثه پنج‌شنبه شب در ولسوالی «غنی خیل» ولایت ننگرهار رخ داده است. خوگیانی گفت که تاکنون مشخص نشده که این سرباز به کجا فرار کرده‌است. شماری از رسانه‌های داخلی افغانستان گزارش داده‌اند که این حادثه در یک پاسگاه پلیس رخ داده و سرباز مظنون به ارتکاب قتل در زمانی که مشغول کشیک بود، اقدام به کشتن سایر همکاران خود کرد.

■ تظاهرات مردمی در یونان به خشونت کشیده شد

گروهی از شهروندان یونان چهارشنبه شب در اعتراض به سیاست ریاضت اقتصادی دولت این کشور در خیابان‌های آتن پایتخت تظاهرات کردند ولی این تظاهرات به علت مداخله نیروهای پلیس به خشونت کشیده شد. اعتراض‌های سراسری در یونان در اعتراض به سیاست دولت این کشور مبنی بر ریاضت اقتصادی خدمات رسانی را در این کشور مختل کرده است. این اعتراض‌ها همزمان با تلاش نمایندگان مجلس یونان برای تصویب یک لایحه دیگر از سیاست‌های ریاضت اقتصادی شروع شده است. در صورتی که این لایحه در مجلس یونان تصویب شود دولت از سال آینده بخش دیگری از سیاست‌های ریاضت اقتصادی را در این کشور اعمال خواهد کرد.

■ کابینه ژاپن لایحه کناره‌گیری امپراتور را تصویب کرد

هیئت دولت ژاپن روز جمعه لایحه اجازه کناره‌گیری امپراتور آکی‌هیتو را تصویب کرد. این لایحه تنها شامل ماده مربوط به کناره‌گیری آکی‌هیتو از سلطنت است و مجوز استفاده آن در آینده داده نشده است. وزیر مسئول امور کابینه ژاپن گفته است که این لایحه به امضای شینزو آبه، نخست وزیر، رسیده و فوراً به پارلمان ژاپن ارسال خواهد شد و انتظار می‌رود پارلمان ژاپن آن را به سرعت بررسی کند و به آن رأی مثبت بدهد. براساس این لایحه، قانون کناره‌گیری امپراتور آکی‌هیتو سه سال اعتبار دارد و او می‌تواند ظرف این مدت از مقام خود استعفا کند. برخی منابع نزدیک به دربار گفته‌اند انتظار می‌رود امپراتور آکی‌هیتو تا پایان سال آینده میلادی استعفای خود را اعلام کند.